

Тернопільська обласна
універсальна наукова бібліотека

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Інформаційно-методичний
бюлетень № 1-2 (36-37)

Тернопіль
2011

УДК 021 (477.84)

ББК 78. 342 (4 Укр.Те)

П 84

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ
Редактор: О. М. Раскіна
Комп'ютерний набір
і верстка: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного відділу ТОУНБ
Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

П 84 Професійне досье бібліотекаря. № 1/2 (36/37) :
інформ.-метод. бюл. / Терноп. обл. універс. наук.
б-ка ; підгот. С. Т. Єрошенкова ; ред.
О. М. Раскіна. — Т., 2011. — 28 с.

Пропонуємо вашій увазі черговий номер бюлетеня
«Професійне досье бібліотекаря».

Маємо надію, що його матеріали допоможуть в організації
діяльності та управління ЦБС.

Ваші зауваження та пропозиції щодо подальших випусків
даного видання просимо надсилати на адресу: науково-методичний
відділ, Тернопільська ОУНБ, бульвар Шевченка, 15, м. Тернопіль,
46001; e-mail: admin@library.te.ua; тел.: 52-40-71.

УДК 021 (477.84)

ББК 78. 342 (4 Укр.Те)

Матеріальна відповідальність працівників бібліотеки

Загальні правила про умови та порядок застосування матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації (бібліотеці), містяться в ст. 130—138 Кодексу законів про працю України. Їх положення спрямовано як на захист майна роботодавця, запобігання заподіяння йому збитків та забезпечення їх відшкодування (якщо вони виникають), так і на захист прав працівників, якщо на них покладено матеріальну відповідальність. Наприклад, поряд з обов'язком працівників бережно ставитися до майна роботодавця та вживати заходів щодо запобігання шкоди, у ст. 131 КЗпП міститься також вказівка й на зобов'язання роботодавця створити працівникам умови, необхідні для нормальної роботи й забезпечення повного збереження дорученого їм майна. У разі недотримання роботодавцем зазначеного обов'язку, розмір покриття шкоди, заподіяної працівником, підлягає обов'язковому зменшенню (ст.137 КЗпП).

Матеріальна відповідальність працівників є окремим видом відповідальності за трудовим законодавством та настає незалежно від притягнення працівника за завдану ним шкоду до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності (ч. 3 ст. 130 КЗпП). Також покладення на працівника матеріальної відповідальності не виключає можливості застосування до нього інших заходів матеріального впливу (скажімо, позбавлення премії, вирахування із заробітної плати надмірно виплачених сум тощо).

Трудове законодавство передбачає два види матеріальної відповідальності працівників: **обмежену та повну**.

Обмежена матеріальна відповідальність полягає в обов'язку працівника, з вини якого було заподіяно шкоду, відшкодувати власнику (уповноваженому ним органу) пряму дійсну шкоду, але не більше його середнього місячного заробітку.

Відповідно до ст. 132 КЗпП, за шкоду, заподіяну бібліотеці при виконанні трудових обов'язків, працівники бібліотеки, з вини яких заподіяно шкоду, несуть матеріальну відповідальність у розмірі прямої дійсної шкоди, але не більше свого середнього місячного заробітку, крім випадків, коли законодавством вона передбачена в більшому, ніж цей заробіток, розмірі.

Обмежена матеріальна відповідальність працівників має універсальний характер, вона застосовується завжди, якщо інше не передбачено законодавством.

Повна матеріальна відповідальність без обмеження будь-якою межею за шкоду, заподіяну працівником, передбачена ст. 134 КЗпП. Перелік підстав притягнення до повної матеріальної відповідальності, що міститься в цій статті, є вичерпним.

«Відповідно до законодавства працівники несуть матеріальну відповідальність у повному розмірі шкоди, заподіяної з їх вини підприємству, установі, організації, у випадках, коли:

1) між працівником і підприємством, установою, організацією відповідно до статті 135-1 цього Кодексу укладено письмовий договір про взяття на себе працівником повної матеріальної відповідальності за незабезпечення цілості майна та інших цінностей, переданих йому для зберігання або для інших цілей [Бібліотекарі не відносяться до категорії осіб, з якими укладають договори про повну матеріальну відповідальність — авт.];

2) майно та інші цінності були одержані працівником під звіт за разовою довіреністю або за іншими разовими документами;

3) шкоди завдано діями працівника, які мають ознаки діянь, переслідуваних у кримінальному порядку;

4) шкоди завдано працівником, який був у нетверезому стані;

5) шкоди завдано недостатчею, умисним знищенням або умисним зіпсуттям матеріалів, напівфабрикатів, виробів (продукції), в тому числі при їх виготовленні, а також інструментів, вимірювальних приладів, спеціального одягу та інших предметів, виданих підприємством, установою, організацією працівникові в користування;

6) відповідно до законодавства на працівника покладено повну матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації при виконанні трудових обов'язків;

7) шкоди завдано не при виконанні трудових обов'язків;

8) службова особа, винна в незаконному звільненні або переведенні працівника на іншу роботу;

9) керівник підприємства, установи, організації всіх форм власності, винний у несвоєчасній виплаті заробітної плати понад один місяць, що призвело до виплати компенсацій за порушення строків її виплати, і за умови, що Державний бюджет України та

місцеві бюджети, юридичні особи державної форми власності не мають заборгованості перед цим підприємством».

Умови застосування матеріальної відповідальності

Для притягнення працівника до матеріальної відповідальності необхідно встановити:

– **факт порушення ним трудових обов'язків**, визначених законодавством, колективним чи трудовим договором, посадовими інструкціями, правилами внутрішнього трудового розпорядку, наказами та розпорядженнями роботодавця тощо. Невиконання ж незаконно покладених на працівника трудових обов'язків не може бути підставою для його притягнення до матеріальної відповідальності;

– **причинний зв'язок між порушенням та завданою шкодою**. Тобто працівник відповідає лише за ту шкоду, яка сталася саме внаслідок його дій чи бездіяльності. Наприклад, неможливо покласти на бібліотекаря матеріальну відповідальність за недостачу чи знищення книг через неналежні умови зберігання;

– **наявність у заподіянні шкоди вини працівника**. При цьому працівник визнається винним і в разі вчинення умисного порушення трудових обов'язків (тобто, коли він передбачав шкідливі наслідки своєї поведінки та бажав чи свідомо допускав можливість настання цих наслідків), і в разі вчинення протиправного діяння з необережності (через недостатню обачність під час виконання трудових обов'язків, коли працівник не передбачав негативних наслідків своєї поведінки, хоча і повинен був би їх передбачити, чи легковажно розраховував запобігти їх настанню).

Визначення розміру шкоди та порядок її відшкодування

«Розмір заподіяної підприємству, установі, організації шкоди визначається за фактичними втратами, на підставі даних бухгалтерського обліку, виходячи з балансової вартості (собівартості) матеріальних цінностей за вирахуванням зносу згідно з установленими нормами.

У разі розкрадання, недостачі, умисного знищення або умисного зіпсуття матеріальних цінностей розмір шкоди визначається за цінами, що діють у даній місцевості на день відшкодування шкоди» (ст.135-3 КЗпП).

«Розмір підлягаючої покриттю шкоди, заподіяної з вини кількох працівників, визначається для кожного з них з урахуванням ступеня вини, виду і межі матеріальної відповідальності» (ст.135-3 КЗпП).

«Покриття шкоди працівниками в розмірі, що не перевищує середнього місячного заробітку, провадиться за розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, керівниками підприємств, установ, організацій та їх заступниками — за розпорядженням вищестоячого в порядку підлеглості органу шляхом відрахування із заробітної плати працівника.

Розпорядження власника або уповноваженого ним органу, або вищестоячого в порядку підлеглості органу має бути зроблено не пізніше двох тижнів з дня виявлення заподіяної працівником шкоди й звернено до виконання не раніше семи днів з дня повідомлення про це працівникові. Якщо працівник не згоден із відрахуванням або його розміром, трудовий спір за його заявою розглядається в порядку, передбаченому законодавством.

У решті випадків покриття шкоди провадиться шляхом подання власником або уповноваженим ним органом позову до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду» (ст.136 КЗпП).

Відповідно до ч. 5 ст. 130 КЗпП, працівник, який завдав шкоду, може добровільно відшкодувати її повністю або частково. За згодою власника працівник може передати для відшкодування завданої шкоди рівноцінне майно.

*Олена Біляєва —
юрист Тернопільської ОУНБ*

Створюємо блог бібліотеки

Ми — бібліотекарі, не володіючи достатніми можливостями, робимо все для того, щоб інформувати користувачів про свої ресурси, програми й послуги, випробовуємо різні способи реклами книгозбірень за допомогою традиційних засобів: газет, корпоративних бюлетенів, радіо й телебачення. Дехто випускає брошури, путівники та власні буклети. Тому не дивно, що сьогодні ми починаємо заповнювати своїми блогами віртуальний простір. Адже блог — це ще одна можливість для реклами бібліотек та їх сервісів.

То що ж таке блог?

Не хвилюйтесь, якщо «блог» — нове для вас слово. Швидше за все, ви читали безліч блогів, використовуючи мережу для роботи або відпочинку.

Блог (blog) — скорочення від «веб лог» (web log) — це веб-сайт, на якому у зворотному хронологічному порядку публікуються короткі записи (пости). Блоги — різноманітні за змістом: від особистих щоденників до новин, від останніх пліток у стилі жовтої преси до серйозних наукових публікацій. Сьогодні вони варіюються від простих списків «що нового» до складних веб-сайтів із десятками різних додаткових функцій, зокрема пошук по сайту, тематичні категорії, архіви записів, RSS-підписки та інше.

Еван Вільямс, творець Blogger — однієї з найбільш популярних платформ для створення та ведення блогів — вважає, що «основою будь-якого блогу мають стати три речі — Частота, Стислість й Індивідуальність». Це означає, що нова інформація на блозі повинна з'являтися досить часто, не рідше двох — трьох разів на тиждень. Якщо публікувати по кілька повідомлень на місяць, якими б цікавими вони не були, відвідуваність блогу швидко впаде. Повідомлення не повинні бути довгими. Адже, за спостереженнями фахівців, якщо текст не поміщається на екрані монітора повністю, велика ймовірність того, що користувач або не прочитає його до кінця, або перегляне по діагоналі, можливо, пропустивши щось важливе, а то й взагалі проігнорує. Цікавий та унікальний зміст блогу — одна з найважливіших складових

успіху. А якщо ще й коментарі або посилання на ресурси, які не знайшли інші, — то це джерело, яке захочуть і будуть читати.

Швидке поширення блогів у мережі зумовлено тим, що вони значно полегшили процес публікації інформації. Створення повноцінного веб-сайту було проблемою для багатьох, кому бракувало часу для вивчення мов програмування, придбання й удосконалення нових навичок, пошуку несправностей і помилок у коді тощо. За допомогою ж програм для створення блогів опублікувати щось у мережі стало набагато легше, майже так само просто, як написати записку й прикріпити її до дошки оголошень. Так, майже так само просто! Не потрібно знати, що таке теги HTML, як створити посилання між сайтами, не говорячи вже про завантаження файлів на сервер за допомогою FTP. Створити свій блог також дуже просто — за допомогою, наприклад, Blogger за лічені хвилини у вас з'явиться й сам блог, і можливість опублікувати свій перший пост.

Ще один важливий фактор, який сприяє збільшенню кількості блогів, — це їх соціальний характер. Навколо блогів, зазвичай, формується група людей, які цікавляться його тематикою або знають особисто автора (чи авторів). Крім того, автори блогів можуть отримувати практично миттєву реакцію у відповідь на повідомлення, оскільки відвідувачі, як правило, залишають свої коментарі до них.

Для чого потрібні блоги бібліотекам?

Книгозбірні можуть використовувати блоги для досягнення багатьох цілей. Найбільш очевидне їх застосування — поширення бібліотечних новин, які необхідно постійно оновлювати, бажано, витрачаючи на це мінімум часу й зусиль. Програми для створення блогів роблять ці обов'язки досить простими. Але існують й інші способи одержання користі від блогів.

Блог може стати джерелом інформації про різні бібліотечні події й програми. Він допоможе винести ці відомості за межі сайту вашої книгозбірні. Для цього потрібно лише створити RSS-потік і повідомити про нього всім членам співтовариства (кафедрам вищих навчальних закладів, іншим бібліотекам, колегам, читачам) для того, щоб вони змогли додати заголовки змісту на свої сайти або переглядати їх за допомогою рідера (програми для читання RSS-потоків).

Комерційні компанії намагаються зробити так, щоб кожний відвідувач повертався до них на сайт знову й знову. Бібліотеки можуть робити те ж саме, надавши своїм читачам можливість підписатися на блог по e-mail, помістивши на сайт спеціальну форму. Така реалізація маркетингу із запиту дасть можливість регулярно розсилати бібліотечні новини безпосередньо на поштову скриньку користувача. Це також стимулюватиме користувачів повертатися на сайт книгозбірні.

Безперечною популярністю серед читачів користуються повідомлення про нові книги, що з'явилися у фонді бібліотеки. Тому доцільно створити в блозі розділи, присвячені різним літературним жанрам та новим надходженням із них. Якщо це блог наукової бібліотеки, варто створювати спеціальні добірки нових ресурсів і сайтів із різних галузей наук.

Блог дозволить публікувати огляди й рецензії нових книг і списки книжкових премій. Надасть користувачам простір для обговорення прочитаної книги й можливість рекомендувати цікаві видання або критикувати ті, що не сподобалися.

Бібліотекарі постійно шукають нові можливості для надання корисних послуг. У блозі також можна запропонувати якусь особливу допомогу й у такий спосіб залучити до нього більше користувачів. Наприклад, розділ-афішу з інформацією про культурні події міста: виставки, концерти, спектаклі, кінопрем'єри.

Для того, щоб привернути увагу вчителів, зробити відвідування школярами книгозбірні корисними й школам, і бібліотеці, можна почати блог новин, на якому доцільно загострити увагу на спеціальних сервісах для вчителів, шкільних програмах, списках книг або інтернет-ресурсах тощо.

За допомогою блогу також набагато легше просувати в Інтернеті бібліотечні послуги, ресурси й програми.

Для створення відмінного бібліотечного блогу необхідно три складові: натхнення, мотивація й захопленість. Натхнення — це той момент, коли ви розумієте, що блог, як засіб публікації, ідеально підходить для реалізації вашої ідеї. Мотивація — це та енергія, яка допомагає вам втілити в життя гарну ідею й почати вести блог. Захопленість — це те, що приходить після. Це постійна робота з підтримки й регулярного наповнення блогу змістовними, яскравими, життєвими повідомленнями.

Блог може стати ефективним інструментом для завоювання інтернет-аудиторії, що складається із користувачів покоління Next, для яких одержання інформації й спілкування в мережі стало невід'ємною частиною соціального життя.

Отже, якщо ви твердо вирішили створити блог, давайте поговоримо про те, як це зробити.

Як створити бібліотечний блог?

Перед тим, як приступити до створення й запуску блогу, поставте собі запитання: «А навіщо нам блог, яка його мета?»

Досить часто буває так, що бібліотекарі, прагнучи створити блог, перш за все вирішують питання: «Що писати в блозі?» Безумовно, складання списку тем і графіка публікацій — справа надзвичайно важлива, але, якщо не зрозуміло, що ви хочете одержати в результаті, писати можна про що завгодно. У цьому випадку порушується природний порядок дій. Тому, створюючи блог, потрібно зробити наступне:

1. Визначити цілі.
2. Сформувати картину кінцевого результату.
3. Провести мозковий штурм (придумати розв'язок).
4. Організувати процес.
5. Визначити послідовність дій для досягнення цілей.

Визначення цілей

Створити блог — нескладно. Але на його підтримку й розвиток можна марно витратити багато зусиль або отримати неочікуваний результат. Тому завжди до початку роботи важливо визначити мету.

Блог бібліотеки може створюватись із метою:

- показати, що книгозбірня є сучасною установою, котра готова до конструктивного спілкування, критики, змін та інновацій;

- поліпшити спілкування з користувачами, у тому числі потенційними, шляхом підтримки діалогу через пости авторів та коментарі читачів;

- пропагувати інформаційні або інші послуги серед читачів, які шукають інформацію для вирішення своїх проблем в Інтернеті, у тому числі в блогах;

- підвищити пізнаваність бренда вашої бібліотеки для того, щоб більше людей могли відповісти на запитання: «Що таке бібліотека?» і «Навіщо вона потрібна?»;

- надавати користувачам контент, створений для поширення по маркетингових каналах. За допомогою постів у блогах можна відсилати аудиторію до ряду ресурсів: офіційних веб-сайтів, результатів опитувань, статей із новинами, звітів, прес-релізів, брошур, розкладу заходів, біографій керівників та іншої інформації, яку корисно довести до відома відвідувачів;

- проводити опитування й відразу ж одержувати відповіді від читачів;

- отримувати відгуки від користувачів. Традиційний спосіб для цього — коментарі до повідомлень. Ще один спосіб — створення в блозі виділеної сторінки на зразок «Питання, які часто задаються» й розміщення на ній питань і коментарів відвідувачів із відповідями бібліотекарів. У міру нагромадження коментарів зміст сторінки може мінятися;

- підтримувати зв'язок із читачами. Як правило, вони одержують повідомлення, коли блог оновлюється. Це ще один вагомий довід на користь того, щоб писати регулярно;

- поширювати інформацію про послуги книгозбірні й змусити людей говорити про них;

- відразу реагувати на всі питання або події, стосовно яких бібліотека бажає зайняти певну позицію: на новини, зміни в законодавстві, результати опитувань тощо;

- спілкуватися зі ЗМІ, адже зараз багато журналістів при підготовці репортажів, сюжетів та пошуку ідей і даних для них використовують блоги й мікроблоги;

- залучати пошукові системи. Завдяки насиченому ключовими словами й часто оновлюваному контенту, а також безлічі вхідних і вихідних посилань блог із високим рейтингом у пошуковій системі дозволить залучити відвідувачів на сайт бібліотеки й викликати в них підвищений інтерес до неї самої, її фондів і послуг;

- залучати нових співробітників. Блог — ознака того, що бібліотека йде в ногу з часом. Це особливо актуально для молодих

людей, які вже не уявляють собі життя без блогінга, спілкування в соціальних мережах і самовираження: наявність блогу може підвищити привабливість книгозбірні як роботодавця в їхніх очах.

Якщо ви вже чітко знаєте, для чого будете створювати блог, можна приступати до роботи.

Підготовка перед стартом

Перш за все необхідно обрати платформу, на якій створюватиметься ресурс.

У мережі існує досить багато безкоштовних автоматичних сервісів для створення блогів, серед яких можна відзначити:

<http://www.livejournal.ru/> — «Живий журнал»;

<http://blogger.com> — «Блогер»;

<http://blogs.mail.ru> — веб-журнал на «Mail.ru»;

<http://blog.ru> — сервіс он-лайн щоденників Blog.ru;

<http://blog.net.ua> — Blog.Net.Ua: сервіс безкоштовних блогів;

<http://www.blox.ua> — блог-платформа Blox.ua та ін.

Blogger Для створення бібліотечного блогу найдоцільніше, мабуть, обирати Blogger, який має досить багато переваг перед іншими безкоштовними блог-сервісами. Назвемо лише кілька з них:

- у Blogger дуже простий інтерфейс, який дозволяє новачку за кілька хвилин розібратися в панелі інструментів і налаштувати блог відповідно до потреб;

- у нього безліч різних шаблонів і гаджетів — додаткових міні-блоків, що розміщуються на сторінці й додають нові корисні функції й вміст;

- сервіс належить Google і тому можна не сумніватись у тому, що ваші статті потраплять у пошук;

- Blogger надає можливість вести блог колективом із декількох авторів;

- на блозі можна додатково розмістити рекламу інших партнерських програм;

- у платформу Blogger у вигляді гаджета «Постійні читачі» інтегровано технологію Google Friend Connect, що дозволяє додати соціальні функції до свого блогу;

- використовуючи Blogger, можна не турбуватися про безперебійну роботу блогу тощо.

Для того, щоб створити власний блог на Blogger потрібно кілька простих кроків:

1. Зайти на сайт Blogger за адресою: <http://blogger.com> і натиснути кнопку «Розпочати» (див. рис. 1).

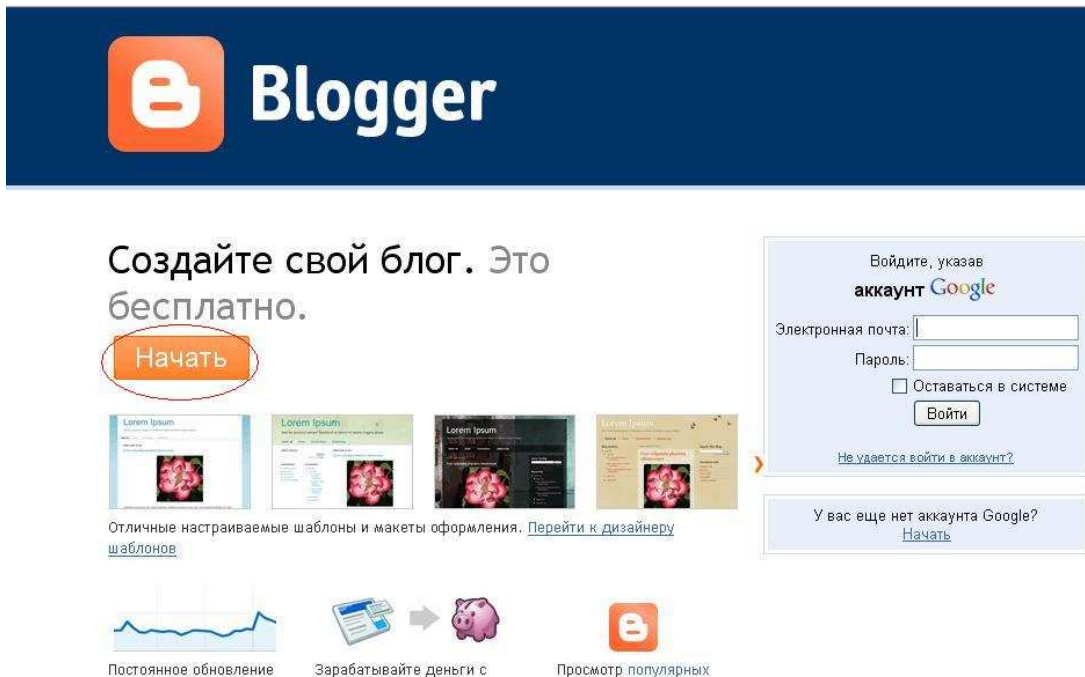

Рис. 1. Початок роботи

2. Заповнити поля запропонованої форми:

- вказати власну справжню електронну адресу. Якщо електронної скриньки немає, її потрібно створити. Найкраще це зробити на поштовому сервісі Gmail. Але можна й на будь-якому іншому (ukr.net, mail.ru, rambler.ru тощо);
- ввести логін (ім'я, під яким будете заходити на сайт) та пароль;

Увага! Логін та пароль доцільно відразу записати у свій блокнот, щоб при потребі їх завжди можна було знайти.

- вказати коротке ім'я, яким будуть підписуватись повідомлення в блозі;
- за бажанням вказати статтю та дату народження;
- виконати перевірку на основі графічного коду, для цього потрібно ввести у відповідне поле символи, представлені на картинці;
- підтвердити згоду й з умовами надання послуг, поставивши прапорець (галочку).

Увага! Бажано прочитати умови надання послуг!

Після заповнення всіх полів натиснути на стрілку «Продовжити» (див. рис. 2).

The image shows the Blogger account creation interface. At the top, there are three steps: 1. СОЗДАЙТЕ АККАУНТ (Create account), 2. НАЗОВИТЕ БЛОГ (Name your blog), and 3. ВЫБЕРИТЕ ШАБЛОН (Choose a template). The current step is '1 Создайте аккаунт Google'. Below the title is a paragraph explaining that a Google account will be created, which allows using other Google services like Gmail, Google+ or G+, and suggests logging in first. The form includes the following fields and instructions:

- Электронный адрес (уже должен существовать):** lona-25@gmail.com. Note: Этот адрес электронной почты может быть использован для входа в Blogger и другие службы Google. Ваш адрес может даже не будет подтверждаться третьими лицами без вашего разрешения.
- Введите адрес электронной почты еще раз:** lona-25@gmail.com. Note: Введите снова тот же адрес электронной почты — это поможет избежать опечаток.
- Введите пароль:** [masked]. Note: Не менее 8 символов. Надежность пароля: Хороший.
- Введите пароль еще раз:** [masked].
- Имя:** Лена. Note: Имя для создания блога и блога.
- Пол:** Жен.
- Дата рождения:** 28.08.1970. Note: ДД.ММ.ГГГГ (например, 12.04.2011).
- Проверка на почтой графического кода:** eunecell. Note: Введите символы, которые предложены на картинке слева.
- Принятие условий:** [checked] Я принимаю условия предоставления услуг.

At the bottom right, there is a large orange arrow button labeled 'ПРОДОЛЖИТЬ'.

Рис. 2. Створення аккаунта

3. На сторінці «Назвіть блог» теж потрібно заповнити поля запропонованої форми:

- ввести назву. Вона повинна бути простою, легко запам'ятовуватися й перегукуватися з тематикою блогу. При цьому бажано, щоб при введенні такої назви в Яндекс і Google не траплялися популярні сторінки на інших ресурсах. Адже багато користувачів будуть шукати ваш блог саме за назвою. Разом із тим, не слід забувати, що головне для блогу — мета, і для того, щоб почати створювати записи в блогу, потрібно

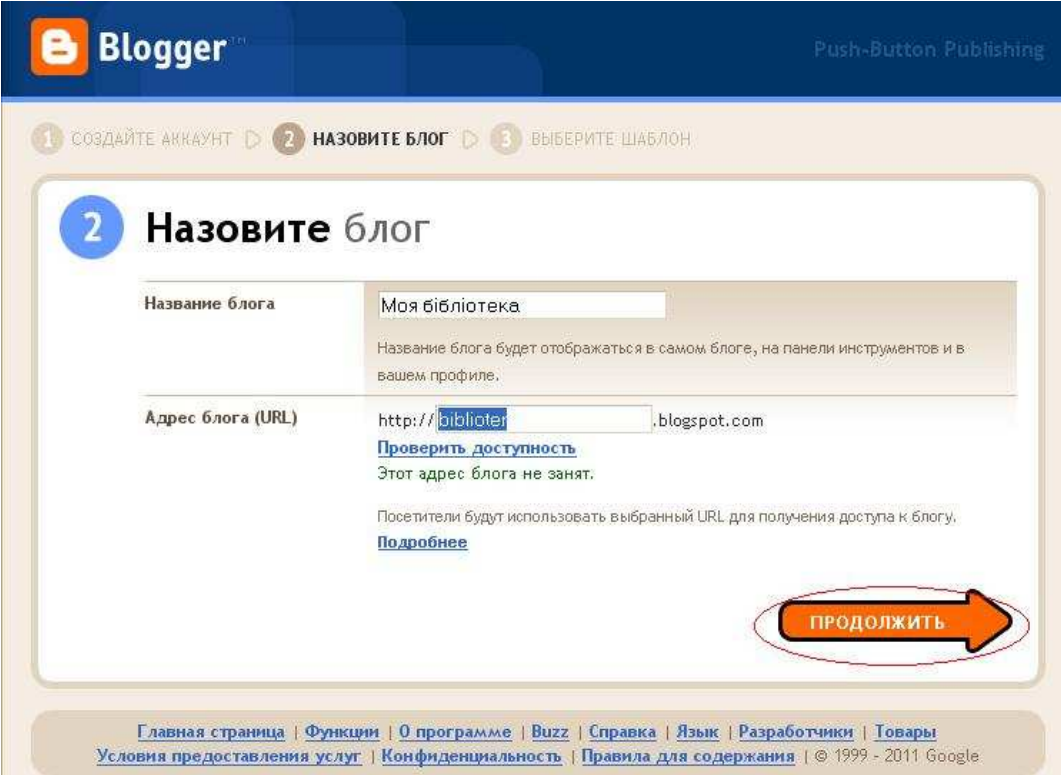
тримати в голові саме її та список запланованих тем. А назву можна вибрати просту, як от «Блог Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки»;

Увага! Назву блогу можна змінювати.

- ввести адресу блогу. Її потрібно писати латинськими буквами. Після того слід натиснути на посилання знизу й перевірити її доступність. Якщо така адреса вже зареєстрована іншим користувачем, Blogger запропонує можливі варіанти її заміни.

Увага! Доцільно відразу занотувати в записник адресу новоствореного блогу, наприклад: `biblioter.blogspot.com`. Її можна надіслати друзям, колегам, потенційним партнерам тощо.

Після цього потрібно натиснути на стрілку «Продовжити» (див. рис. 3).

The screenshot shows the Blogger 'Name your blog' step. At the top, there's a blue header with the Blogger logo and 'Push-Button Publishing'. Below it, a progress bar shows three steps: 1. СОЗДАЙТЕ АККАУНТ, 2. НАЗОВИТЕ БЛОГ (active), and 3. ВЫБЕРИТЕ ШАБЛОН. The main content area is titled '2 Назовите блог'. It contains two input fields: 'Название блога' (Name of the blog) with the value 'Моя бібліотека' and a note that the name will appear in the blog, instrument panel, and profile; and 'Адрес блога (URL)' (Blog address (URL)) with the value 'http://biblioter.blogspot.com'. Below the URL field, there is a 'Проверить доступность' (Check availability) link and a message: 'Этот адрес блога не занят.' (This blog address is not taken). Below that, it says 'Посетители будут использовать выбранный URL для получения доступа к блогу.' (Visitors will use the selected URL to access the blog.) and a 'Подробнее' (More) link. At the bottom right, there is a large orange arrow button labeled 'ПРОДОЛЖИТЬ' (Continue). The footer contains various links: Главная страница, Функции, О программе, Buzz, Справка, Язык, Разработчики, Товары, Условия предоставления услуг, Конфиденциальность, and Правила для содержания, along with a copyright notice for 1999-2011 Google.

Рис. 3. Назва та адреса блогу

4. Наступний крок — вибір стилю й зовнішнього вигляду веб-сторінки. Blogger уже має кілька готових дизайнів (див. рис. 4). Але можна обрати й будь-який інший шаблон із запропонованих в Інтернеті або створити власний.

Увага! Шаблон блогу можна змінювати.

Після того, як шаблон обрано, потрібно натиснути кнопку «Продовжити».

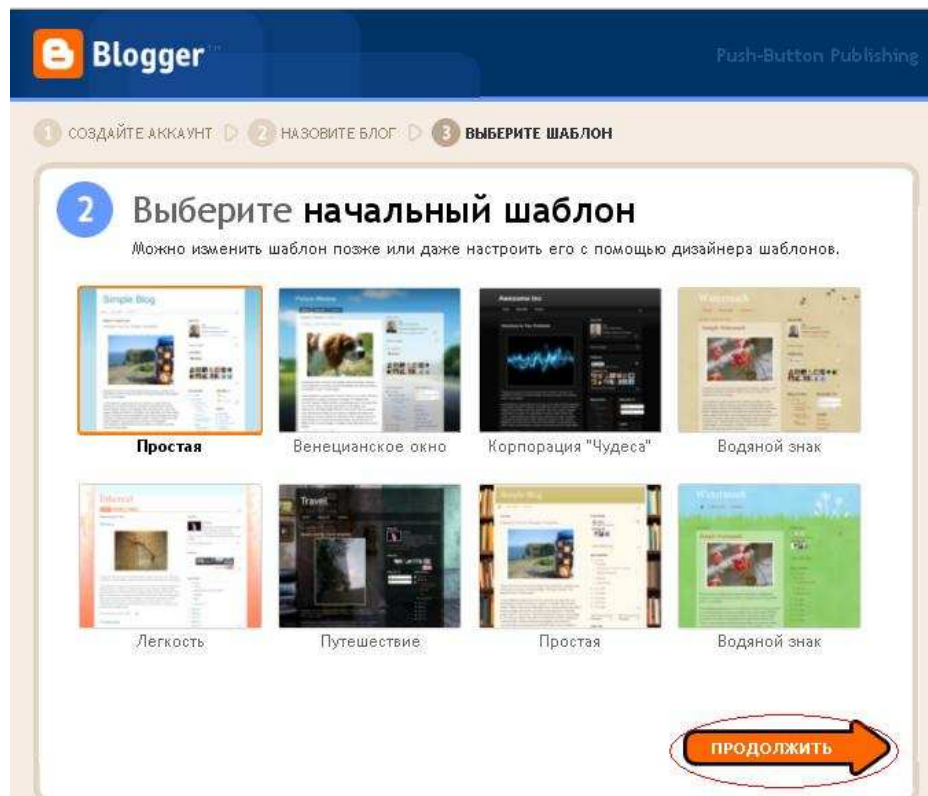

Рис. 4. Вибір шаблону

5. У разі правильного виконання дій, система видасть повідомлення про успішне створення блогу. Далі можна публікувати дописи, натиснувши кнопку «Перейти до блогу» (див. рис. 5).

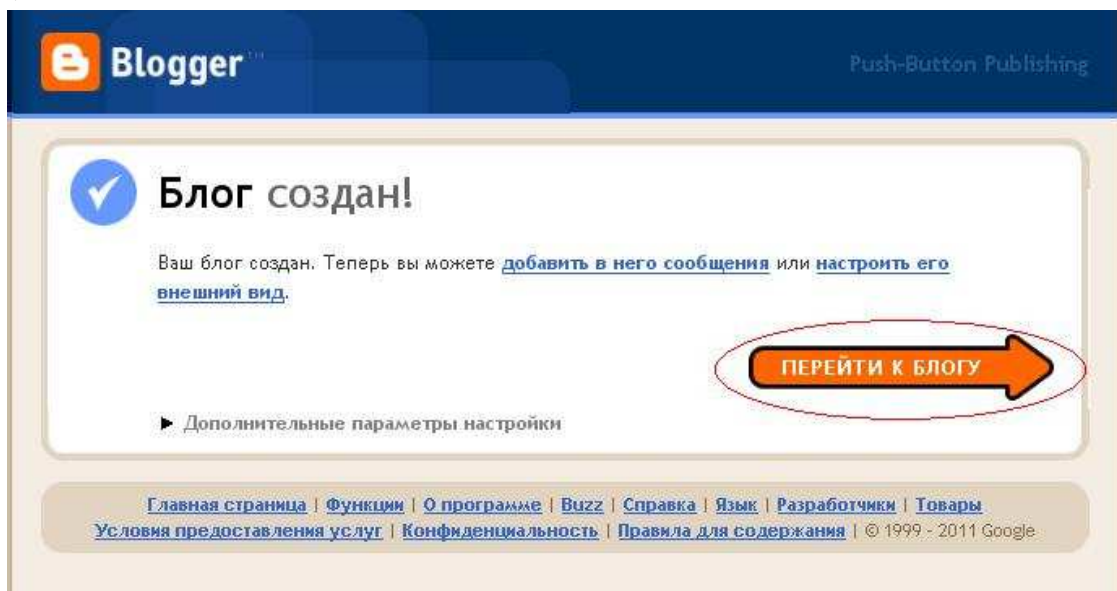

Рис. 5. Продовження роботи

У вікні вбудованого редактора, що відкриється, слід (див. рис. 6) ввести заголовок допису. У текстовому полі під заголовком створюється повідомлення. Першим, зазвичай, є вітання майбутнім користувачам і пояснення, для чого створено цей блог.

Для оформлення тексту використовують інструменти, зображені відповідними піктограмами на панелі інструментів над текстовим полем.

У полі «Ярлики» вписують теги (ключові слова) для публікації. При введенні вони розділяються комами. При публікації повідомлення в ньому буде перераховано теги. Натискуючи будь-який із них, можна перейти до сторінки, що містить лише повідомлення з вказаною міткою.

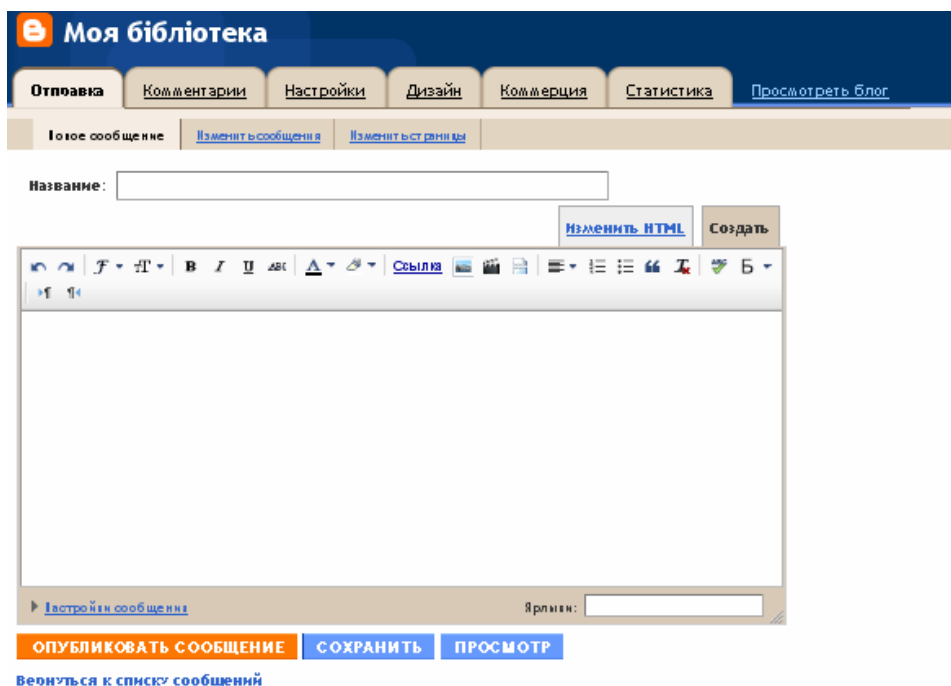

Рис. 6. Створення першого допису

Після того, як роботу над повідомленням завершено, слід натиснути кнопку «Опублікувати допис». З'явиться напис «Допис вашого блогу успішно опубліковано» (див. рис. 7).

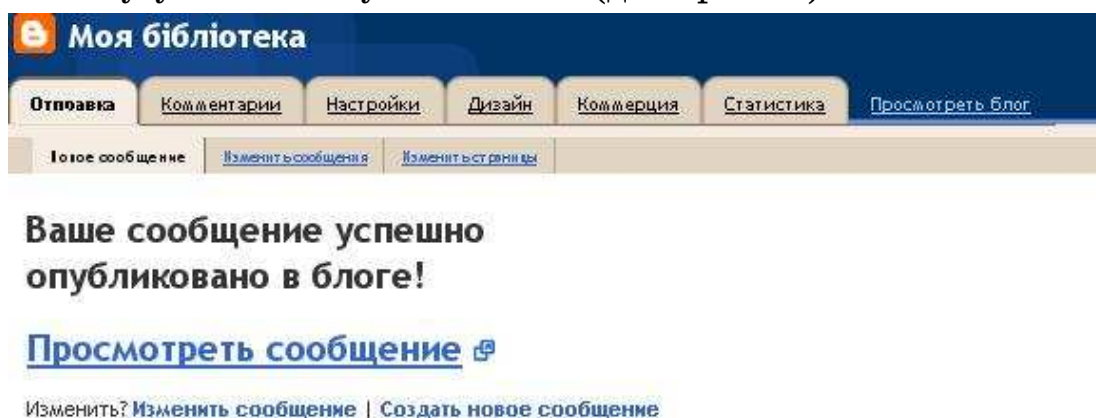

Рис. 7. Публікація першого допису

Далі можна:

- переглянути блог (у новому вікні);
- редагувати публікацію — вносити зміни в допис, який ви щойно створили;
- додати нову публікацію — опублікувати нове повідомлення.

До допису (під час його написання або публікації) можна додати зображення (малюнок, фото). Для того, щоб здійснити дану операцію, потрібно знаходитись у режимі редагування статті, тобто слід перейти за посиланням «Редагувати дописи» й у вікні, що відкрилося, вибрати відповідне посилання «Редагувати» (див. рис. 8).

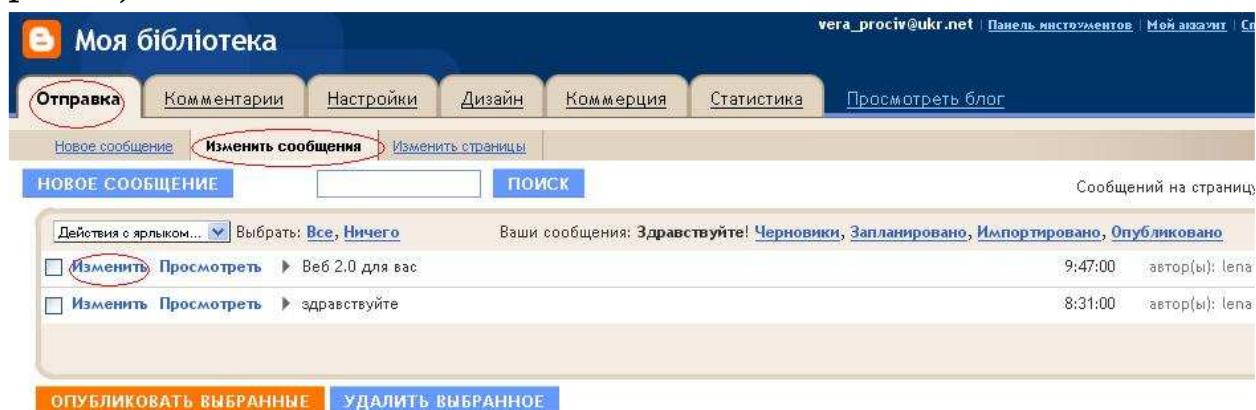

Рис. 8. Вставлення зображень

У вікні вбудованого редактора потрібно:

- натиснути на кнопку «Додати зображення» ;
- вибрати фото чи малюнок та завантажити його на сервер Blogger;
- після натискання кнопки «Готово», малюнок з'являється на сторінці допису.

До запуску ресурсу в мережу доцільно також:

1. Налаштувати зовнішній вигляд новоствореного блогу. Це можливо зробити у вікні «Дизайнер шаблонів», закладки «Дизайн» (див. рис. 9).

За допомогою «Дизайнера шаблонів» можна замінити дизайн, змінити фонову картинку, обравши з готових або завантаживши свою, обрати кількість колонок на сторінці, налаштувати ширину колонок, заголовки, шрифт, його колір тощо.

Рис. 9. Редагування дизайну

2. Підготувати близько десяти перших постів (вони повинні бути готовими, оформленими, але неопублікованими (статус — чернетка)) та продумати план публікацій із 30—40 записів.

3. Встановити лічильники відвідуваності. Статистика на сайті більшою мірою потрібна рекламодавцям. Вони можуть проаналізувати її й на основі цього укласти з вами договір, наприклад на розміщення банера. Відкрита статистика — це ваша відкритість публіці та готовність до співпраці.

4. Налаштувати RSS-підписку на новини блогу для користувачів. Адже зараз в Інтернеті дуже багато інформації, і стає проблематичним кожного дня відвідувати сайти й відслідковувати нові пости. Простіше підписатися на розсилку. З'явиться новина на сайті — з'явиться в передплаті. Зацікавила новина — користувач перейде на блог і прочитає її повністю.

Уперед!

Завершення підготовчого етапу та запуск блогу в мережу — це лише початок роботи над ним!

Попереду — постійна копітка робота з продумування тематики та створення постів, їх публікації, просування блогу до користувачів тощо. Характер розміщеної на ньому інформації та авторський підхід до її створення, регулярність оновлення статей і новин, проста,

зрозуміла та зручна для відвідувачів навігація є основними складовими успіху блогу. А ознаками популярності ресурсу в користувачів будуть: його відвідуваність, наявність коментарів та RSS-підписки, зворотні посилання на блог.

Якщо ви твердо вирішили створити блог своєї бібліотеки — я щиро бажаю вам успіху!

*Олена Проців —
завідувачка відділу інформації
Тернопільської ОУНБ*

Список використаних та додаткових джерел

1. Афоніна, К. Что такое блог и как его вести? Советы специалиста [Електронний ресурс] / К. Афоніна ; дизайн Tous Droits Réservés. — Електронні текстові дані. — [К.], 2007. — Режим доступу: <http://cooluck.kiev.ua/publ/2-1-0-81>. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

2. Блог [Електронний ресурс] // Википедия : свободная энциклопедия. — Електронні текстові дані. — 2009. — Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Блог>. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

3. Blogger. Інструкція «Створення блогу» [Електронний ресурс] // ВікіОсвіта. — Електронні текстові дані. — 2009. — Режим доступу: [http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php/Blogger._Інструкція_\"Створення_блогу\"](http://www.eduwiki.uran.net.ua/wiki/index.php/Blogger._Інструкція_\). — Заголовок з екрана. — Мова укр.

4. Виспянський, І. Що таке блог і як його завести? [Електронний ресурс] / І. Виспянський ; захист від спаму WP-SpamFree. — Електронні текстові дані. — [Л.], 2008. — Режим доступу: <http://vispyanskiy.name/?p=9>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

5. Пан бібліотекар [Електронний ресурс] : бібл. блог. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2009. — Режим доступу: http://panbibliotekar.blogspot.com/2009/12/blog-post_24.html. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

6. Попов, Е. 109 відеоуроків По Всім Технічним Витросам Создания и Ведения Своего Блога На Движке Wordpress [Електронний ресурс] / Е. Попов. — Електронні текстові дані. — 2009. — Режим доступу: <http://wordpress-video.ru>. — Заголовок з екрана. — Мова рос.

7. Ткач, Ю. Все про блоги [Електронний ресурс] : тут є все про блоги, що таке блог, як створити свій блог, види блогів, як розкрутити свій блог і т. п. / Ю. Ткач. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2008. — Режим доступу: http://vseproblog.blogspot.com/2008/01/blog-post_29.html. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

8. Що таке блог? [Електронний ресурс] // Блоги працівників інституту : Черкаський обл. ін-т післядипломної освіти пед. працівників. — Електронні текстові дані. — Черкаси, 2009. — Режим доступу: <http://blog.ed-sp.net/golovna>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

9. Що таке блог та навіщо він потрібен? [Електронний ресурс] / дизайн «Get a custom design» // Ua Wordpress. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2009—2010. — Режим доступу: <http://wordpress.co.ua/1-what-is-blog-is-it-usefull>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

10. Що таке блог? [Електронний ресурс]. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2007. — Режим доступу: <http://blogreader.org.ua/what-is-a-blog>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

11. BLOG:NET.UA beta [Електронний ресурс] : сервіс безкоштовних блогів / LaSet. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2007—2008. — Режим доступу: <http://blog.net.ua>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

12. Blog-o-Help [Електронний ресурс] / BlogoHelp. — Електронні текстові дані. — [Україна], 2009. — Режим доступу: <http://www.blogohelp.com/#act=index>. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Бучацький район

Значне місце в діяльності книгозбірень ЦБС займає краєзнавча робота.

У бібліотеках-філіалах оформлено краєзнавчі кутки, які постійно поповнюються новими документами. Зокрема, у центральній бібліотеці діє краєзнавча кімната «Благословенний будь, мій краю, отча земле свята».

18 березня 2010 року м. Бучач відвідала Яель Блау (США) — онука нобелівського лауреата, уродженця нашого краю Шмуеля Йосефа Агнона. У районній бібліотеці відбулася зустріч з ізраїльськими гостями в рамках конференції «Лімуд-Україна». Для учасників заходу працівники книгозбірні провели літературну годину «Обітовані землі його серця», ведучими якої були Леся Машталір та Алла Вержбицька.

16 жовтня 2010 року в читальному залі центральної бібліотеки відбулася науково-практична конференція «Місто Бучач в контексті історії України і світу», присвячена 750-річчю заснування м. Бучача. Учасників заходу привітав міський голова Омелян Оверко. Із доповідями виступили наукові працівники з Тернополя, Львова та Бучача. А Михайло Станкевич презентував свою книгу «Бучач та околиці», один примірник якої подарував книгозбірні. Ведуча конференції — директор ЦБС Леся Машталір — провела огляд циклу книжкових виставок «Благословенний будь, мій краю, отча земле свята», які організовано в стінах центральної бібліотеки та приурочено до ювілею міста.

Гусятинський район

Велику увагу приділяють бібліотеки системи роботі клубів за інтересами, яких у районі налічується дев'ять. У бібліотеці-філіалі с. Красного працює клуб за інтересами «Пілігрим», який творчо пропагує книгу. У його репертуарі — вистави «Д'Артаньян і три мушкетери», «Язиката Хвеська». У період новорічних та різдвяних свят члени об'єднання вітали односельчан святковою колядою, різдвяними віншуваннями та вертепним дійством «Ми прославляємо Христа».

Відзначаючи Шевченківські дні, молодші учасники клубу брали участь у літературній годині «Є в Шевченка народження

дата — дати смерті в Шевченка нема». У програмі заходу — конкурс на кращого читця поезії Кобзаря, конкурс малюнків «Мені тринадцятий минало» та літературна вікторина «Чи знаєш ти творчість Шевченка?». На свято Миколая члени «Пілігриму» відвідали дитячий садочок із святковою програмою «Іде Святий Миколай».

У Копичинецькій бібліотеці для дітей діє клуб «Ми і наші діти», учасники якого щороку відвідують у м. Монастириськах Всеукраїнський фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини». Однак не всі можуть побувати на цьому дійстві, тому товариство продовжило свято в приміщенні книгозбірні та відкрило «Лемківську світлицю», у якій зібралися лемки зі всієї округи. Тут розкрито постійно діючу виставку «Моя кохана Лемківщина», ведеться фотоальбом «Зупинися мить». Протягом року «Лемківська бібліотечка» поповнюється новими надходженнями.

При Гусятинській районній бібліотеці для дітей створено клуб за інтересами для школярів «Зернятко». Його мета — сприяти духовному розвитку дитини, популяризувати літературу релігійної тематики. Найактивніше пройшли засідання на теми «Мандрівка до Великодня», «Моє покликання у житті», «Благословенна будь, матусю», «Зернинки-цікавинки про молитву».

У бібліотеці-філіалі с. Яблунова діє клуб за інтересами «У сімейному колі». На його засіданнях проведено годину народознавства «Родина. Рід — такі слова святі, вони потрібні кожному в житті», вечір сімейного портрета «Століть з'єднуюча нитка», у якому брали участь родини Я. І. Івачевського, О. М. Нападія, Н. В. Колти, О. М. Матіяша, І. М. Дереворіза. Кожна сім'я розповідала про свій родовід. Також було оформлено виставку «Бабусина світлиця», на якій експонувалися вишивки та література про звичаї, обряди й традиції.

У Копичинецькій бібліотеці для дорослих успішно діє клуб творчої молоді «Поклик серця», який об'єднав юнаків та дівчат міста. Його мета — не залишити талант поза увагою. Уся робота будується за принципом: від активності кожного залежить змістовне дозвілля всіх. Традиційними стали зустрічі з цікавими людьми, частим гостем яких є Михайло Тарабій — поет, активний читач і друг книгозбірні. «В душі моїй поезія любов'ю цвіте» — така назва чергової зустрічі поета з учнівською молоддю, яка відбулася в читальному залі бібліотеки.

Любов до української мови, рідного краю починається з любові до народної творчості. Чи знайдеться на світі людина, яка хоч раз не мандрувала чарівною країною казки. У таку подорож вирушили читачі Личківської бібліотеки разом із учасниками гуртка «Лялька і книга» і заглянули в «Пригоди в лісовій школі».

У літературній студії клубу «Жайвір», що діє при Хоростківській міській бібліотеці, поети-початківці із задоволенням читають свої вірші, проводять дискусії та, як результат роботи, до друку вже підготували альманах «Жайвір». Кожен захід висвітлюють засоби масової інформації творчими силами журналістів М. Кучмія, І. Бандурки, Л. Гладун.

Від початку створення «Жайвір» ставив собі за мету згуртувати обдаровану молодь міста й сприяти її творчому зростанню. За три з половиною роки діяльності з літературним клубом пов'язали свої долі близько тридцяти молодих поетів. Ганна Лис видала збірки віршів «Діалог з собою» і «Я намалюю світ». Це справді досконалі твори не по роках зрілої майстрині слова, сповнені експресії та метафоричності письма. Не менш виражені художньо твори Тетяни Проців у добірках віршів «Історія любові» і «Тріумф життя». З ними перекликається трохи молодша за роками Наталя Білоус у циклі віршів «День без тебе» і «Про себе». Та й усі інші юні таланти, що проходять зараз процес змушнення й дозрівання як поети, націлені на високохудожню поезію. Літературний клуб допомагає їм досягнути ази майстерності й техніку віршування.

Теребовлянський район

Налагодилась цікава співпраця Сороцької бібліотеки із студентом Тернопільської вищої духовної семінарії Іваном Шварчовським. Він, як волонтер, долучається до масової роботи книгозбірні в напрямі духовного виховання. Приїжджаючи до села, збирає дітей, проводить із ними бесіди про моральність у нашому житті, заохочує їх до читання. Малюки залюбки знайомляться з відповідною літературою, щоб підготуватися до наступного спілкування з братом Іваном.

Під час зимових канікул І. Шварчовський організував новорічне дійство «Святкуємо старий Новий рік разом», залучивши до нього дітей різних вікових категорій. Студент семінарії розповів про релігійне значення цього свята, а завідувачка бібліотеки провела

огляд книжкової виставки. Далі учасники заходу молилися, колядували, розповідали вірші, ставили театралізовані сценки. Усі присутні (а це батьки, рідні учасників та просто глядачі) своєю участю доповнювали ауру цього вечора. У Святому Письмі дуже багато сказано про віру, надію, молитву. Усе це можна було зрозуміти й збагнути на цьому дійстві. Артистична здатність дітей проявилась дуже яскраво в гумористичній частині вечора. Новизна полягала в органічному поєднанні концертної програми з молитовною. Цей захід залишив помітний слід у серцях і душах як учасників, так і глядачів.

Шумський район

Шумщина поволі, але впевнено стає одним із літературних центрів Тернопільської області. Свідченням цього є численні імпрези, котрі відбулися в районі протягом кількох років, і посилення цікавості до нашого краю з боку знаних майстрів слова. Серед них — член Національної спілки письменників України, доктор філософських наук Петро Кралюк. У стінах центральної бібліотеки ЦБС він представив читацькому загалу свій новий роман «Реліквія». Після короткого ознайомлення присутніх із творчим доробком письменника (огляд провели ведучі Н. Командирчик та Л. Синюк) автор спілкувався з читачами. Висвітлене в романі П. Кралюка життя волинських земель на межі XVI—XVII століть стало, свого роду, дзеркалом, у якому читачі побачили й проблеми дня нинішнього. Приємно, що основу аудиторії цього заходу складали шановані представники місцевої інтелігенції, зокрема мистецької.

ЗМІСТ

Біляєва О. Матеріальна відповідальність працівників бібліотеки	3
Проців О. Створюємо блог бібліотеки	7
Бібліотечний калейдоскоп	22

ДЛЯ НОТАТОК

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 1-2 (36-37)

Підготувала: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного
відділу ТОУНБ

Редактор: О. М. Раскіна

Комп'ютерний набір
і верстка: С. Т. Єрошенкова,
завідувачка науково-методичного
відділу ТОУНБ

Відповідальний
за випуск: В. І. Вітенко, директор ТОУНБ

Наклад 35 примірників

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека
б-р Т. Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001.

Тел. 8-0352-52-52-64.

www.library.te.ua